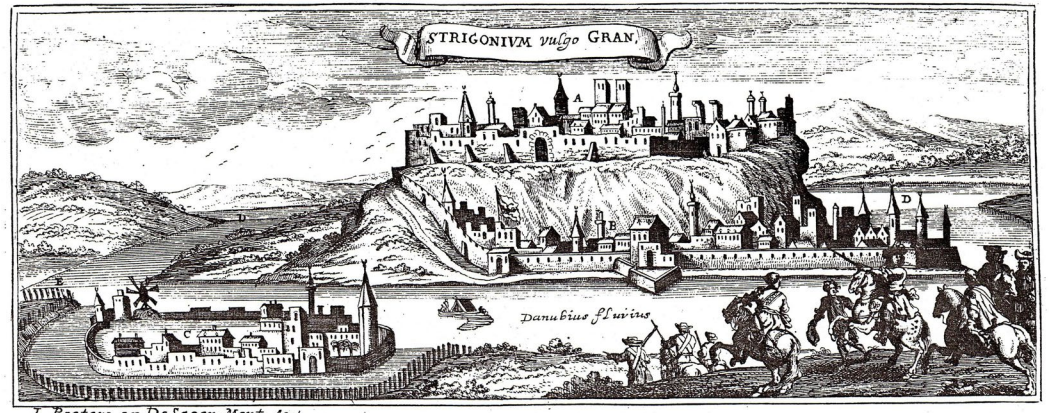

História Štúrova

Na území mesta žili ľudia už v praveku. V dobe rímskej na tomto území vybudovali tábor Anavum. Mesto tvorili zo začiatku pravdepodobne osady Nána a Kakath. Letné sídlo Kakathvár dali postaviť Árpádovci v 10. storočí. Kakath sa postupne stal významnou osadou , strediskom pre stredovekých juhoeurópskych a západoeurópskych kupcov. V čase tatárskych vpádov osadu posilnili a od tých čias ju nazývali ,,Párkány" až do roku 1948, keď na základe rozhodnutia Povereníctva vnútra bývalej Československej republiky bolo premenované na Štúrovo.

Párkány története

A város területén már a kőkorban is éltek emberek. A római korban ezen a területen állt az „Anavum" nevű helyőrség. A várost kezdetben valószínűleg Nána és Kakath települések akották. A Kakathvár nevú nyári székhelyet a magyar Árpád fejedelem fa építette a 10. században. Kakath fokozatosan jelentős településsé vált, dél- és nyugateurópai középkori kereskedőinek valamiféle városi helyévé lett. A tatárjárás idején a települést megerősítették, ettől a kortól használta a „Párkány" nevet, egeszén 1948 – ig, amikor a volt Csehtszlovák Köztársaság belügyminisztériumi rendelete alapján Štúrovóra nevezték át.

History of Štúrovo

The area of the town was settled by people dating back the Stone Age. During the Roman period it was the site of the "Anavum" military garrison. In the beginnings, the town was comprised possibly of the settlements of Nána and Kakath. Kakathvár was built as a summer residence by the son of the Magyar tribal chieftain Árpád, in the 10th century. Kakath gradually grew in its significance, and during the Middle Ages it became a marketplace for merchants coming from southern a western parts of Europe. During the Tatar invasions the settlement was fortified and from this period was known as "Párkány", until 1948, when on the basis of the decree of the Ministry of Interior of the Czechoslovak Republic was named "Štúrovo".

Most Márie Valérie

Parkan bol už od samého začiatku významným brodom. Už v rímskom období a neskôr v čase Árpádovcov fungoval brod medzi Parkanom a Ostrihomom. V čase tureckého panstva bol postavený pontónový most medzi dvoma brehmi, neskôr v 18. storočí uviedli do prevádzky "lietajúci most", ktorý slúžil, až kým nebol postavený most Márie Valérie. Nový most bol odovzdaný v roku 1895 a pomenovaný je podľa dcéry Františka Jozefa I. Márie Valérie. Most nemal šťastný osud. Prvú svetovú vojnu síce šťastne prežil, ale nakoniec bol vďaka československým legionárom prvý pilier poškodený. Ďalší úder prišiel na konci druhej svetovej vojny, keď ustupujúce jednotky na Vianoce 1944 vyhodili do povetria tri stredné piliere mosta. Viac desaťročí si uchovával most spomienku na druhú svetovú vojnu, obnova sa uskutočnila až na prelome tisícročia a nakoniec bol 11. októbra 2001 znova odovzdaný do užívania.

Mária-Valéria híd

Párkány kezdetektől fogva fontos átkelési pont volt. Már a római korban, s majd az Árpád-házi királyok korában is működött átkelés Párkány és Esztergom között. A török korban pontohíd épült a két part között, majd a 18.században repülőhdat helyeztek forgalomba, mely egészen a Mária-Valéra Híd megépülésig szolgált. Az új hdat 1895-ben adták és I. Ferenc József lányáról Mára Valériáról nevezték el. A hídnak nem volt szerencsés sorsa. Az első világháborút ugyan sikeresen átvészelte, de végezetül a csehszlovák legionstáknak köszönhetően az első pillérje megsérült. Újabb csapás a második világháború végén élte, amikor a visszavonuló a három középső pillérjét 1944 karácsonyán felrobbantották. A híd több évtizeden keresztül őrizte a másodk világháború emléket, újjáépítésre csak ezredforduló után került sor, majd 2001 október 11-én újból átadták a forgalomnak.

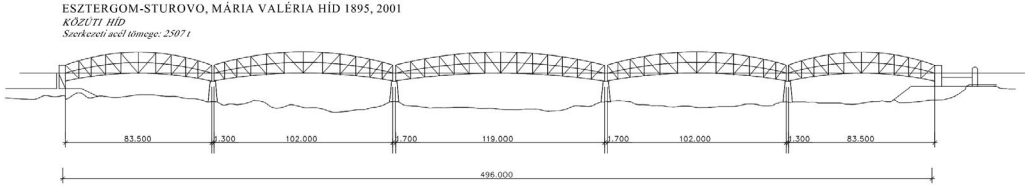

Mária-Valéria Bridge

From the beginnings, Štúrovo was a very important crossing point. There has always been a crossing place between Štúrovo and Esztergom since the Roman period and later the reign of the kings of the Árpád-house. During the Turkish occupation a pontoon-bridge was built between the two banks of the river, later in the 18th century a flying bridge was placed into use and served untill Maria-Valéria bridge was built. The new bridge was given into use in 1895 and is named after Emperor Franz Joseph's daughter, Maria Valeria. The bridge has not had a lucky fate. It survived the World War I, but the Czechoslovak legionists destroyed one of its pier. It got the second blow at the end of the World War II, when the retreating German troops blew up its three middle piers at Christmas in 1944. The bridge for many decades cherished the memory of the WW II. It was rebuilt after the turn of the millenium, and was given into use on 11th October 2001.

Jarmok Šimona a Júdu

Mesto získalo v roku 1724 privilégium konať jarmoky. Karol III. nemecko – rímsky cisár udelil mestu právo konať jarmoky, z ktorých najvýznamnejší bol jarmok Šimona a Júdu. Jarmok sa odvtedy až do dnešných dní koná tradične v októbri.

Simon-Júda vásár

Településünk 1724-ben vásártartási jogot kapott. III. Károly német-római császár vásárjogot adományozott a városnak, amelyek közül a legjelentősebb a Simon-Júda vásár volt. A vásárt azóta a mai napig, már hagyományosan minden év októberében megtartják.

Simon-Juda Market

In 1724 our settlement got the rights to hold markets. The German emperor, Charles III awarded the town market rights and the most significant was the Simon – Juda market, which has been held in October annually since then.

Kostol sv. Imricha

Dnešný kostol bol postavený v roku 1701 a bol zasvätený svätému Imrichovi. Dal ho postaviť Ágoston Keresutély. Kostol bol postavený v barokovom štýle. Pôvodne mal len jednu loď a nízku vežu. Prvým administrátorom bol János Hidassy , ktorý bol farárom v Mužle. Arcibiskup János Simor rozšíril a obnovil kostol, dostal dve bočné lode a boli sem premiestnené aj dva bočné oltáre. Počas pôsobenia terajšieho trnavského biskupa, Jána Oroscha, sa podarilo renovovať celý kostol, dokonca reštaurovali aj obraz na hlavnom oltári, ktorý zobrazuje svätého Imricha.

Szent Imre templom

1701-ben késő barak stílusban épült és Szent Imre tiszteletérére került felszentelésre. Keresutély Ágoston prímás építette. A templom barokk stílusban épült. Kezdetben csak egy hajója és alacsony tornya volt. Első adminisztrátora Hidassy János muzslai plébános volt. Simor János érsekprímás szélesítette ki és ujította fel a templomot. Két oldalhajóval bővült, ezekbe helyezték át a mellékoltárt is. A jelenlegi nagyszombati püspök Orosch János működése ideje alatt sikerült a templomot teljesen felujítani, sőt a Szent Imrét ábrázoló főoltárképet is restaurálták.

The Church of Saint Emeric

The church was built in a late Baroque style and was consecrated to honour Saint Emeric of Hungary. Keresutély Ágoston primate had it built. In the beginning it had only one nave and a low tower. Its first administrator was Hidassy János, the priest of Mužla. Archprimate Simor János enlarged and renovated the church. It was extended with two aisles where the two side-altars were situated. During the years of duty of the parish, the current archbishop of Trnava, Ján Orosh had the church totally renovated. The organ and the main altar with the painting portraying St. Emeric were also restored.

Rozprávajúca skala, Námestie slobody, Štúrovo (foto: Ladislav Németh)

Rozprávajúca skala

Víta okoloidúcich v parku pred mestským úradom. Pripomína prvú písomnú zmienku o našom meste. Bola postavená pri príležitosti 310. výročia bitky pri Parkane. Skala tu stojí od roku 1993 a je prácou Juraja Bartusza.

Regélő szikla

A párkány Városi Hivatal előtt parban fogadja kedvs látogatóit. A szikla elsősorban városunk első írásos említésének állít emléket. A párkányi csata 310. évfordulójának tiszteletére emelték. A Bartusz György által készített szikla 1993-ban került jelenleg helyére.

Talking rock

It stands in the park in front of the municipal office and welcomes passers-by. The rock is dedicated to the first written reference of our town and was constructed to commemorate the 310th anniversary of the Battle of Párkány. It is the work of the sculpture Július Bartusz and was located to the current place in 1993.

Sobieski János lengyel király bronz lovasszobra

A szobor másfél évtizedes szervezőmunka eredményeként jött létre, melynek kezdetei Barta Gyula és Bartusz Gyula képzőművészekhez fűződnek. A közadakozásból felállított emlékművet a párkányi csata 325. évfordulóján, 2008 októberében avatták fel, melyet Győrfi Lajos szobrász készített.

Bronzová jazdecká socha poľského kráľa Jána Sobieskeho

Socha je výsledkom 15 ročnej organizátorskej práce, ktorej začiatky sa viažu k menám výtvarníkov, Júliusa Bartu a Júliusa Bartusza. Jej autorom je sochár Lajos Győrfi. Bola postavená z verejnej zbierky pri príležitosti 325.výročia bitky pri Parkane a odhalená v októbri 2008.

The Equestrian Bronze Statue of the Polish King Ján Sobieski

The statue became a reality after a 15- year-long organizational work initiated by Július Barta and Július Bartusz. It is the work of the sculpture Lajos Győrfi and it was put up from the money raised in public subscriptions. It was inaugurated in October 2008 on the 325th anniversary of the Battle of Párkány.

Socha poľského kráľa Jána Sobieskeho
ulica Sobieskeho, Štúrovo (foto: Ladislav Németh)

Mestská galéria Júliusa Bartu
Hlavná ulica č. 6
tel.: (+421)36/752-34-61
galeriajuliusabartu@gmail.com

Mestská galéria Gyulu Bartu, tak ako ju vnímame dnes, pôsobí od roku 1993, a od roku 2006 je zaregistrovaná na Ministerstve kultúry Slovenskej republiky. Nachádza sa v budove bývalého veľkého obecného hostinca na pešej zóne. Činnosť galérie zabezpečuje mestské kultúrne stredisko z mestského rozpočtu. Odbornú pomoc poskytuje komisia zložená z odborníkov. V galérii pravidelne vystavujú domáci i zahraniční výtvarníci. Výstavy, striedajúce sa v mesačných intervaloch, prispievajú k obohateniu a spestreniu kultúrneho života regiónu.

Barta Gyula Galéria

A városi Barta Gyula Galéria 1993-ban alakult és 2006 óta szerepel a Szlovák Köztársaság Kulturális Minsztériumának nyilvántartásában. Jelenleg a volt községi nagyvendélő épületében működik, amely a sétálóutcában található. A galéria működését a Városi Művelődési Központ biztosítja a város költségvetéséből. Szakmai működését az adott célból létrehozott bizottság irányítja, amely szakemberekből tevődik össze. A galéria iránt érdeklődnek, miind hazai és mnd külföld művészek akik rendszeresen kiállítanak. A kiállítások hónaponként változnak, s így színesítve és gadagítva a város és régió kulturális életét.

Julius Barta Gallery

The Julius Barta Town Gallery was founded in 1993 and has been in register of Ministry of Culture of the Slovak Republic since 2006. It is situated in the building of the previous Great Municipal Pub, which is in the pedestrian precinct. Its activities are provided via the Town Cultural Centre from the town budget. Its professional activities are guaranteed by experts of the professional commission. Many artists, home and foreign, have shown their interest to exhibit in our gallery. The exhibitions take turns monthly, and they contribute to the colourful and rich cultural life of the town.

Mestské múzeum Štúrovo
ul. Pri colnici 2
tel.: (+421)36/752-40-02
muzeum.sturovo@zoznam.sk

Mestské múzeum je umiestnené v starej budove Franklovcov na konci pešej zóny. Pre verejnosť otvorilo svoje brány v máji roku 2004. Múzeum je z územného hľadiska zaradené ako miestne múzeum, podľa odborného zamerania je to múzeum s národopisným a vlastivedným zameraním, ktoré bolo zaregistrované na Ministerstve kultúry Slovenskej republiky vo februári 2005.

Párkányi városi múzeum

A városi múzeum az egykori Frankl-ház ódon épületében, a sétálóutca végén kapott elhelyezést, mely 2004 májusában nyitotta meg kapuit a nyilvánosság előtt. A múzeum területi szemszögből nézve helyi jellegű, szakmai szemszögből pedig helytörténeti és néprajzi irányultságú, melyet a Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma 2005. februárjában hivatalosan is felvett a jegyzékébe.

Štúrovo Town Museum

The town museum is situated in the ancient building of the Frankl-house at the end of the pedestrian precinct. It was opened for the public in May 2004. From the territorial point of view, it is a local museum, from the professional point of view local history and ethnography one, which was registered in the Ministry of Culture of the Slovak Republic in February 2005.

THERMAL RESORT
Vadaš
ŠTÚROVO, SLOVAKIA

Termálne kúpalisko Vadaš
www.vadas.sk

Termálne kúpalisko Vadaš je jedným z najväčších termálnych kúpalísk Slovenska z 8 vonkajšími bazénmi a jedným krytým bazénom. V letných mesiacoch poskytuje príjemný relax a oddych pre tisícky dovolenkárov. Termálnu vodu objavili v roku 1973 pri prácach na vŕtaní studne. Vtedy sa im na veľké prekvapenie podarilo objaviť termálnu vodu s teplotou 39,7 °C.

Vadas termálfürdő

A Vadas termálfürdő Szlovákia egyik legnagyobb termálfürdője 8 szabadtéri és fedett medencével. A nyári hónapokban több ezer üdülő számára biztosít kellemes kikapcsolódást és pihenést. A termálvizet az 1973-ban végzet kútfúrás munkálatok alapján fedezték fel. Ekkor nagy meglepetésre 39,7 °C hőmérsékletű térmálvizre sikerült rátalálni.

The Thermal Spa Vadaš

The Thermal Spa Vadaš is one of the largest spas in Slovakia. It has 8 outdoor and indoor swimming pools. During the summer months it provides relax for thousands of tourists. Thermal water was discovered during well-drilling activities in 1973. The water was hot 39,7 °C , which came as a suprise.

3D kino-mozi Danubius

Kino Danubius
Hlavná ulica č. 6
tel.: (+421)36/751-11-07
0905 916 433
kino.danubius@centrum.sk

Štúrovské kino, ktoré sa nachádza na pešej zóne vedľa galérie, fungovalo už od konca 50- tych rokov. Rekonštruované bolo po roku 2000. V súčasnosti má kapacitu 150 miest a vďaka premietaniu 3D filmov sa stalo jedným z najmodernejších kín regiónu. Aj z Ostrihomu a okolitých dedín sem prichádzajú ľudia túžiaci duševne si odpočinúť a obdivovať zážitok z 3D premietania.

Danubius Mozi

A párkányi mozi már az 50-es évek végén működött, amely jelenleg a sétálóutcában a galéria mellett található. Korszerűsítésére a 2000-es évek elején került sor. Jelenleg 150-es férőhellyel üzemel és a régió egyik legkorszerűbb mozijává vált 3D filmek vetítésével az élén. Akik szellemi kikapcsolódásra vágyanak azok közül sokan átjárnak Esztergomból és ide látogatnak a környékbel falvakból, hogy megcsodálhassák a 3D flmek vetítésének élményeit.

Danubius Cinema

The cinema in Štúrovo was already in existence at the end of 1950s , which is currently situated in the pedestrian street next to the gallery. It was modernized at the beginning of the years of 2000. Now there are 150 seats for spectators and it is one of the most modern cinemas in the region with its 3D film projecting equipment. Those who wish relax intellectually and have a marvellous experience of the 3D films, come here and not only the locals but many people from Esztergom and the neighbouring villages.

Iskolák

Az 1755. évi egyházlátogatási jegyzőkönyv szernt Párkánynak már volt egytantermes iskolája. Az egykori templom melletti iskola 1803-ban épült, 1869-ben építették át, ma nyugdíjasok otthona. Párkány ma iskolavárosnak tekinthető, mivel van több óvodája, két alapiskolája, összevont szlovák-magyar tanítási nyelvű gimnáziuma, szakkézépiskolája, kereskedelmi akadémiája és kétnyelvű kisegítő iskolája, valamint zenei és képzőművvészeti tagazatú művészeti alapiskolája is.

Školy

Podľa zápisnice cirkevnej vizitácie z roku 1755 bola už v Parkane jednotriedna škola. Niekdajšia budova školy pri kostole bola postavená v roku 1803, prestavaná v roku 1869 (dnes slúži ako dom dôchodcov). Štúrovo môžeme dnes považovať za mestečko škôl, nakoľko má viac materských škôlok, dve základné školy, gymnázium s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským, odbornú školu, obchodnú akadémiu, dvojjazyčnú špeciálnu školu, a základnú umeleckú školu s hudobným a výtvarným odborom.

Schools

According to the 1755 year Church visitation report there was a one-class school in Párkány. The former school next to the church was built in 1803 and it was rebuilt in 1869. Now it is a retirement home. Today Štúrovo can be considered as a school town, because it has some kindergartens, two primary schools , a secondary school with Slovak and Hungarian departments, a technical school, a private business academy, a bilingual specialized school for handicapped children and a music and art school.

Šport

Štúrovo bolo vždy súčasťou aktívneho športového života. Už v 20 – tych rokoch 20. storočia vznikli prvé športové kluby. Svoj vrchol dosiahli v 70. a 80.- tych rokoch minulého storočia, keď bola vybudovaná lodenica, športhotel a vznikli športové oddiely. Zlepšili sa podmienky na rozvoj talentov, organizáciu celoštátnych i medzinárodných pretekov, takže mesto sa vďaka športu stalo čoraz známejšie. V súčasnosti pracujú v Štúrove dva športové kluby – Mestská športová organizácia a TJ Dunaj Štúrovo.

Sport

Párkány folyamatosan részese volt az aktív sportéletnek, már a 20-dik szátad 20-as éveiben létrejöttek az első sportegyesületek. Majd a múlt század második felének 70-es és 80-as éveiben érte csúcskorát, amikor felépült a csónakház, a sportszálló és létrejönnek szakosztályok. Lehetőség nyílt a tehetség minnél nagyobb kibontakozására, országos és nemzetközi versenyek szervezésére, úgyhogy városunk a sportnak köszönhetően egyre ismertebbé vált. Jelenleg a Párkány városában két sportklub működik: Párkányi Városi Sportszervezet és TJ Dunaj Párkány.

Sports

Sport has always played an important role in the life of our town. In the 1920s the first sport clubs were founded. It reached its summit in the 1970s and 1980 , when the boathouse and the sports hotel were built and new sports clubs were founded. There was opportunity to develop the talents´ abilities, organize national and international sports competitions, so our town due to these activities became more and more known. Currently there are two sport clubs in the town: Štúrovo Town Sports Club and TJ DUnaj Štúrovo.

EDITOR: Phdr. Ákos Gerstner
PREKLAD: Mgr. Ján Bobor
DESIGN: Szabó Máté
VYDAVATEL: Mesto Štúrovo
FOTO: Ladislav Németh, Ján Valko, Martin Kápostáš

2015

Co-funded by the
Europe for Citizens Programme
of the European Union

Tento projekt bol financovaný s podporou Európskej Komisie.
Táto publikácia (dokument) reprezentuje výlučne názor autora a Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii (dokumente).
~
Az Európai Bizottság támogatást nyújtott ennek a projektnek a költségeihez.
Ez a kiadvány (közlemény) a szerző nézeteit tükrözi, és az Európai Bizottság nem tehető felelőssé az abban foglaltak bárminemű felhasználásért.
~
This project has been funded with support from the European Commission.
This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.